

Βρυξέλλες, 20 Οκτωβρίου 2025
(OR. en)

14231/25

COAFR 277
CFSP/PESC 1497
COPS 515
DEVGEN 183
COHOM 153
COHAFA 83

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Συμπεράσματα του Συμβουλίου για το Σουδάν

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για το Σουδάν, τα οποία ενέκρινε το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων κατά τη σύνοδό του στις 20 Οκτωβρίου 2025.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου για το Σουδάν

1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) καταδικάζει απερίφραστα τη συνεχιζόμενη σύγκρουση στο Σουδάν, η οποία, για τρίτο συνεχόμενο έτος, εξακολουθεί να προκαλεί τον θάνατο χιλιάδων ανθρώπων και να δημιουργεί τεράστιες δυσκολίες για τον σουδανικό λαό, συνιστώντας σοβαρή απειλή για τη σταθερότητα και την ασφάλεια στην ευρύτερη περιοχή.
2. Η ΕΕ εκφράζει την έντονη ανησυχία της για τον σοβαρό κίνδυνο που διατρέχουν η ενότητα, η εδαφική ακεραιότητα και η σταθερότητα του Σουδάν, με αυξανόμενο κατακερματισμό σε πολιτικό και εθνοτικό επίπεδο. Αυτό επιδεινώνεται περαιτέρω από την εμφάνιση παράλληλων δομών διακυβέρνησης, τις οποίες καταδικάζουμε απερίφραστα. Ως εκ τούτου, η ΕΕ επαναβεβαιώνει τη σταθερή προσήλωσή της στην κυριαρχία, την ενότητα και την εδαφική ακεραιότητα του Σουδάν και απορρίπτει κάθε απόπειρα διχοτόμησής του.
3. Ως συμπρόεδρος των διασκέψεων του Παρισιού και του Λονδίνου για το Σουδάν και τις γειτονικές χώρες, η ΕΕ κατέστησε πρόδηλη τη δέσμευσή της να στηρίζει τον λαό του Σουδάν και να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στην αντιμετώπιση της σύγκρουσης με ολοκληρωμένο τρόπο.
4. Τα αιτήματα της ΕΕ για αύξηση της συνεργασίας με όλα τα αντιμαχόμενα μέρη είναι τα ακόλουθα: α) εποικοδομητική συμμετοχή στις διαπραγματεύσεις με σκοπό την άμεση κατάπαυση πυρός και μια αξιόπιστη και χωρίς αποκλεισμούς διαδικασία ειρηνευτικής διαμεσολάβησης, η οποία θα οδηγήσει σε διαρκή παύση των εχθροπραξιών· β) εξασφάλιση ταχείας, απρόσκοπτης και βιώσιμης πρόσβασης σε ανθρωπιστική βοήθεια και προστασίας των αμάχων σε ολόκληρο το Σουδάν· γ) αξιόπιστες δεσμεύσεις για τη διευκόλυνση μιας πραγματικά συμμετοχικής, αντιπροσωπευτικής και ανεξάρτητης μη στρατιωτικής διακυβέρνησης· δ) αποκατάσταση και ενίσχυση του κράτους δικαίου, της λογοδοσίας, του σεβασμού του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και του δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και της δικαιοσύνης στο Σουδάν.

5. Η ΕΕ θα συνεργαστεί με όλα τα αντιμαχόμενα μέρη, όπως απαιτείται για την επίτευξη των προαναφερθέντων στόχων, προσέχοντας παράλληλα να μην νομιμοποιήσει με αυτόν τον τρόπο καμία δομή διακυβέρνησης πέραν μιας πολιτικής μετάβασης χωρίς αποκλεισμούς υπό μη στρατιωτική ηγεσία. Η ΕΕ θα ενισχύσει τη συνεργασία αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι θα σημειωθεί αξιόπιστη πρόοδος προς την επίτευξη των βασικών αιτημάτων της. Η ΕΕ θα συνεχίσει να συμμετέχει ενεργά, μεταξύ άλλων και στο υψηλότερο επίπεδο, στις προσπάθειες για τον βιώσιμο τερματισμό της σύγκρουσης. Εν προκειμένω, η ΕΕ θα ενεργεί ομόφωνα, προωθώντας συμμετοχικά σχήματα και διασφαλίζοντας πλήρη συντονισμό με σχετικούς ομονοούντες φορείς. Θα συνεχίσει να χρησιμοποιεί και, όπου είναι δυνατόν, θα εντείνει τη χρήση του πλήρους φάσματος των μέσων εξωτερικής πολιτικής που έχει στη διάθεσή της — συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, στοχευμένων περιοριστικών μέτρων— για την ειρηνική επίλυση της κρίσης.
6. Η κρίση στο Σουδάν θέτει σε κίνδυνο περιοχές στις οποίες τόσο η ΕΕ όσο και η Αφρική μοιράζονται καίρια στρατηγικά συμφέροντα, όπως η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, της παράνομης μετανάστευσης και της εμπορίας ανθρώπων, η διαφύλαξη της περιφερειακής σταθερότητας, καθώς και η ασφάλεια της ναυσιπλοΐας στην Ερυθρά Θάλασσα. Η ΕΕ ανησυχεί ιδιαίτερα για τους κινδύνους επέκτασης της σύγκρουσης, ιδίως στο Κέρας της Αφρικής και στο Σαχέλ, και για τις επιπτώσεις της στις παράνομες μεταναστευτικές ροές προς την Ευρώπη.
7. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι την πρωταρχική ευθύνη για τον τερματισμό της σύγκρουσης φέρει η ηγεσία τόσο των σουδανικών ενόπλων δυνάμεων (SAF) όσο και των δυνάμεων ταχείας υποστήριξης (RSF), καθώς και εκείνοι που τις στηρίζουν άμεσα και έμμεσα. Η ΕΕ παροτρύνει όλα τα αντιμαχόμενα μέρη να συμμετάσχουν εποικοδομητικά σε διαπραγματεύσεις χωρίς αποκλεισμούς για την κατάπαυση του πυρός και τονίζει την επείγουσα ανάγκη για μια αξιόπιστη και χωρίς αποκλεισμούς διαδικασία διαμεσολάβησης που θα οδηγήσει σε δίκαιη, ολοκληρωμένη και διαρκή ειρήνη. Η ΕΕ καλεί επίσης όλους τους εξωτερικούς φορείς που παρέχουν, άμεσα ή έμμεσα, όπλα, χρηματοδοτική ή άλλου είδους στήριξη στα αντιμαχόμενα μέρη να σταματήσουν αμέσως την παροχή της στήριξης αυτής και να συμμορφωθούν με το εμπάργκο όπλων του ΟΗΕ.

8. Η ΕΕ θα συνεχίσει να συνεργάζεται στενά με τους εταίρους για συντονισμένες περιφερειακές και διεθνείς προσπάθειες διαμεσολάβησης, ιδίως εκείνες υπό την ηγεσία της Αφρικανικής Ένωσης (ΑΕ), των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), της Διακυβερνητικής Αρχής για την Ανάπτυξη (IGAD), της Σαουδικής Αραβίας και των Ηνωμένων Πολιτειών. Η ΕΕ χαιρετίζει τις προσπάθειες του τετραμερούς διαλόγου (ΗΠΑ, Σαουδική Αραβία, Αίγυπτος και ΗΑΕ) και την πιο πρόσφατη δήλωσή του για την αποκατάσταση της ειρήνης και της ασφάλειας στο Σουδάν. Οι προσπάθειες της ΕΕ να διατηρήσει ανοικτούς διαύλους επικοινωνίας με όλα τα μέρη και να στηρίζει τον βιώσιμο τερματισμό της σύγκρουσης ενισχύονται επίσης με τη δράση του ειδικού εντεταλμένου της ΕΕ για το Κέρας της Αφρικής, μεταξύ άλλων μέσω πρωτοβουλίας για την προστασία των κρίσιμων υποδομών, καθώς και μέσω στήριξης της συνεργασίας με μη στρατιωτικούς φορείς από το Σουδάν. Η πρωτοβουλία της ΕΕ για την προστασία των κρίσιμων υποδομών, η οποία βασίζεται στη συνεργασία της Ένωσης με όλες τις πλευρές αυτής της σύγκρουσης, αποτελεί έκφραση της ενεργού και ολοκληρωμένης προσέγγισης της ΕΕ στη διαμεσολάβηση στο πλαίσιο της σύγκρουσης και συμβάλλει στην ανάληψη επιχειρησιακής δράσης με σκοπό την προστασία των αμάχων στο Σουδάν.
9. Η ΕΕ επαναλαμβάνει τη σημασία μιας διαφανούς και χωρίς αποκλεισμούς πολιτικής διαδικασίας της οποίας θα ηγούνται Σουδανοί, με στόχο την επίτευξη ανεξάρτητης μη στρατιωτικής διακυβέρνησης. Είναι εξαιρετικά σημαντικό η διαδικασία αυτή να διασφαλίζει την πλήρη, ισότιμη και ουσιαστική συμμετοχή των γυναικών, των νέων και των ατόμων που ανήκουν σε περιθωριοποιημένες κοινότητες από περιοχές που έχουν πληγεί ιδιαίτερα από συγκρούσεις. Η ΕΕ τονίζει επίσης και υποστηρίζει τον ζωτικό ρόλο της κοινωνίας των πολιτών, η οποία διασφαλίζει ότι κάθε πολιτικός διάλογος αντικατοπτρίζει πραγματικά τις προσδοκίες και τις διαφορετικές απόψεις του σουδανικού λαού.
10. Η ΕΕ προβληματίζεται βαθύτατα για την ανησυχητική επιδείνωση της ανθρωπιστικής κρίσης στο Σουδάν, καθώς η σύγκρουση προκάλεσε και εξακολουθεί να τροφοδοτεί τη σοβαρότερη ανθρωπιστική καταστροφή παγκοσμίως, με επιβεβαιωμένο λιμό σε τμήματα της χώρας. Ιδιαίτερο προβληματισμό προκαλούν οι ανησυχητικές αναφορές για πρωτοφανή επίπεδα βίας και επιθέσεων κατά αμάχων, μεταξύ άλλων σεξουαλικής και έμφυλης βίας, και για τις σοβαρές επιπτώσεις της σύγκρουσης στις γυναίκες και τα κορίτσια. Η ΕΕ παροτρύνει όλα τα μέρη να τηρήσουν τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και του δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, χρησιμοποιώντας κάθε δυνατό μέτρο για την προστασία των αμάχων και των μη στρατιωτικών στόχων. Η ΕΕ θα επιδιώξει να ασκήσει διπλωματική πίεση και να συνεργαστεί με τους εταίρους, με στόχο την προώθηση συγκεκριμένων μέτρων για την προστασία των αμάχων και των μη στρατιωτικών υποδομών. Η ΕΕ συγχαίρει επίσης τις γειτονικές χώρες για τη στήριξη που παρέχουν στα θύματα της σύγκρουσης, τα οποία αναζητούν προστασία πέραν των συνόρων του Σουδάν.

11. Η ΕΕ γίνεται μάρτυρας μιας ανησυχητικής συρρίκνωσης του ανθρωπιστικού χώρου. Οι γραφειοκρατικοί και άλλοι φραγμοί εξακολουθούν να παρεμποδίζουν την παροχή σωτήριας βοήθειας σε όσους έχουν μεγαλύτερη ανάγκη. Επιπλέον, ο πόλεμος στο Σουδάν έχει μετατραπεί σε έναν από τους πλέον θανατηφόρους για τους εργαζόμενους στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας στον κόσμο. Η ΕΕ παροτρύνει όλα τα αντιμαχόμενα μέρη να άρουν χωρίς καθυστέρηση όλους τους φραγμούς που παρακωλύουν την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας και να διασφαλίσουν την άμεση, άνευ όρων, ασφαλή και απρόσκοπτη πρόσβαση σε ανθρωπιστική βοήθεια, να σταματήσουν να θέτουν εσκεμμένα εμπόδια και να προστατεύσουν τους αμάχους, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων στον ανθρωπιστικό τομέα, βάσει των δεσμεύσεων που ανέλαβαν στο πλαίσιο της Διακήρυξης της Τζέντα και σύμφωνα με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο. Η ΕΕ επαινεί το θάρρος και την αφοσίωση τόσο των τοπικών όσο και των διεθνών εργαζομένων στον ανθρωπιστικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των ομάδων αλληλοβοήθειας όπως τα κέντρα αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης (που έλαβαν το βραβείο της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα το 2025) και των πρωτοβουλιών εθελοντών, που βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στη συμβολή γυναικών, οι οποίες εξακολουθούν να παρέχουν σωτήρια βοήθεια υπό εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες.
12. Η ΕΕ ανησυχεί σοβαρά για τις εκτεταμένες και καλά τεκμηριωμένες παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και του δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανά το Σουδάν. Η ΕΕ καταδικάζει απερίφραστα όλες αυτές τις φρικαλεότητες, πολλές από τις οποίες σημειώνονται συστηματικά και σε ανησυχητική κλίμακα, με καταστροφικές επιπτώσεις στον άμαχο πληθυσμό, ιδίως στις γυναίκες και τα παιδιά, καθώς και σε άτομα που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση. Η ΕΕ υπενθυμίζει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και την απόφαση 2736 (2024) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και καλεί τις RSF να σταματήσουν την πολιορκία του El Fasher, ενώ ζητεί την απόσυρση όλων των μαχητών που απειλούν την ασφάλεια και την προστασία των αμάχων.
13. Η ΕΕ υπογραμμίζει την καίρια σημασία που έχει η διασφάλιση της λογοδοσίας για όλες τις παραβιάσεις του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και του δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η συνεχιζόμενη ατιμωρησία οδηγεί σε νέες φρικαλεότητες. Στην έκθεση της ανεξάρτητης διεθνούς διερευνητικής αποστολής (IIFM) για το Σουδάν διαπιστώθηκε ότι και τα δύο αντιμαχόμενα μέρη έχουν διαπράξει παραβιάσεις του διεθνούς δικαίου που ισοδυναμούν με διεθνή εγκλήματα· οι RSF έχουν διαπράξει εγκλήματα πολέμου και εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και οι SAF έχουν διαπράξει παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και του δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι οποίες ισοδυναμούν επίσης με εγκλήματα πολέμου. Η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη στη στήριξη των προσπαθειών για καταγραφή και διερεύνηση των παραβιάσεων αυτών. Η ΕΕ καταδικάζει τη συστηματική λογοκρισία και καταστολή της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης μέσω συλλήψεων, επιθέσεων και απειλών σε βάρος υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δημοσιογράφων και εργαζομένων στα μέσα ενημέρωσης, που συμβάλλουν στην ατιμωρησία και την εκτεταμένη παραπληροφόρηση.

14. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ αναγνωρίζει και υποστηρίζει σθεναρά τον ζωτικό ρόλο που διαδραματίζουν οι φορείς της κοινωνίας των πολιτών, οι οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι μηχανισμοί λογοδοσίας, μεταξύ των οποίων η ΠFFM για το Σουδάν, ο ορισθείς από τον ΟΗΕ εμπειρογνώμονας για τα ανθρώπινα δικαιώματα στο Σουδάν, το Γραφείο για το Σουδάν του Ύπατου Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο και η κοινή διερευνητική αποστολή για το Σουδάν υπό την εντολή της Αφρικανικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και των Λαών. Η ΕΕ θα συνεχίσει να υποστηρίζει τη διεύρυνση της εντολής του ΔΠΔ και του εμπάργκο όπλων σε ολόκληρη τη χώρα. Η ΕΕ καλεί όλα τα μέρη να συνεργαστούν πλήρως με τις εν λόγω οντότητες. Θα πρέπει επίσης να διασφαλιστεί η λογοδοσία για παραβιάσεις της Σύμβασης της Βιέννης περί των διπλωματικών σχέσεων (όπως η συστηματική λεηλασία διπλωματικών αποστολών και κατοικιών).
15. Ανταποκρινόμενη στη συνεχιζόμενη σύγκρουση, η ΕΕ ενέτεινε την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας και θα συνεχίσει να παρέχει επείγουσα, σωτήρια και βασιζόμενη στις ανάγκες και σε αρχές στήριξη, ώστε να υπάρξει άμεση ανακούφιση και να διασφαλισθεί η προστασία των πλέον ευάλωτων πληθυσμών, όπου και αν βρίσκονται. Αυτό περιλαμβάνει την αντιμετώπιση της σοβαρής επισιτιστικής και διατροφικής κρίσης στη χώρα και την παροχή ανθρωπιστικής στήριξης σε βασικές υπηρεσίες. Η ΕΕ παρέχει επίσης στήριξη σε όσους έχουν διαφύγει σε γειτονικές χώρες και σε εκείνους που τους φιλοξενούν.
16. Η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη στη στήριξη της ανθεκτικότητας του σουδανικού πληθυσμού, σύμφωνα με τη σχέση ανθρωπιστικής βοήθειας, ανάπτυξης και ειρήνης. Είναι έτοιμη να συμβάλει στην αποκατάσταση βασικών κοινωνικών υπηρεσιών σε όλο το Σουδάν, μόλις το επιτρέψουν οι πολιτικές συνθήκες, και να στηρίζει την ασφαλή, αξιοπρεπή και οικειοθελή επιστροφή των εκτοπισμένων Σουδανών και των προσφύγων. Η μακροπρόθεσμη οικονομική ανάκαμψη του Σουδάν θα εξαρτηθεί από την αποκατάσταση της ειρήνης και την εγκαθίδρυση μεταβατικής κυβέρνησης υπό μη στρατιωτική ηγεσία, καθώς και από ολοκληρωμένες μακροοικονομικές μεταρρυθμίσεις, ελάφρυνση του χρέους, πρόσβαση σε χρηματοδότηση και βιώσιμες ξένες επενδύσεις — στοιχεία που συνδέονται όλα στενά με την εδραίωση μιας καλά θεμελιωμένης, αντιπροσωπευτικής και χωρίς αποκλεισμούς πολιτικής διαδικασίας, η οποία θα διασφαλίζει τη λογοδοσία και θα ενισχύει το κράτος δικαίου.
17. Η ΕΕ αναγνωρίζει τα εγγενή δικαιώματα του σουδανικού λαού στην ελευθερία, την ειρήνη και τη δικαιοσύνη και επαναλαμβάνει τη σταθερή δέσμευσή της να συμπορευτεί με το Σουδάν στις προσπάθειές του να διατηρήσει την ενότητα και την εδαφική του ακεραιότητα και να επιτύχει διαρκή σταθερότητα, δημοκρατία και βιώσιμη ευημερία.